

Projekt MEiN-PW pt. „POLSKO-UKRAIŃSKA WSPÓŁPRACA INSTYTUCJI PRZEDSTAWICIELSKICH REPREZENTUJĄCYCH REKTORÓW, NA RZECZ DOSKONALENIA DZIAŁANIA UCZELNI”

Lider: *prof. dr hab. Jerzy Woźnicki*

**Stanowisko Wspólne Delegacji Konferencji Rektorów
Akademickich Szkół Polskich i Związku Rektorów Uczelni Ukrainy
przyjęte w dniu 8 listopada 2023 r. w Politechnice Białostockiej**

Preambuła

Wspólnoty akademickie w Polsce i Ukrainie, od przynajmniej trzech dekad łączy owocna współpraca. Ważnym obszarem tych relacji jest funkcjonowanie systemu szkolnictwa wyższego i nauki w obu krajach. Prace analityczne i Debaty Rektorów wskazują na wspólnotę naszych wartości i wizji w nauce i kształceniu oraz na zgodne wskazywanie uwarunkowań rozwoju i bezpieczeństwa społeczeństw.

Rektorzy opowiadają się za rozwojem współpracy nie tylko w zakresie szkolnictwa wyższego i nauki, ale także za rozszerzeniem współpracy między Polską i Ukrainą w zakresie kultury, zaangażowaniem do takich kontaktów studentów i doktorantów.

Przyjęte Stanowisko Wspólne stanowi kolejny dokument uchwalony przez Delegacje Narodowych Konferencji Rektorów KRASP i ZRUU.

Stanowisko

Rektorzy-członkowie Delegacji Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP) i Delegacji Związku Rektorów Uczelni Ukrainy (ZRUU), po zapoznaniu się z

- Raportami poświęconymi konsolidacji i Raportami poświęconymi kampusom zagranicznym, opracowanymi w ramach Polsko-Ukraińskiego Projektu MEiN-PW, realizowanego we współdziałaniu z Fundacją Rektorów Polskich w kolejnym 2023 roku, a także z treścią
- monografii autorstwa Lidera Projektu pt. „Misja, społeczna rola i kultura instytucjonalna Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich. Sztuka rektorstwa, kontekst systemowy i dokonania KRASP” (Wydanie II rozszerzone, w języku ukraińskim, październik 2023 r.) zawierającej m.in. analizę porównawczą regulacji statutowych narodowych konferencji rektorów Polski i Ukrainy, a także po zapoznaniu się z treścią:

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

Patronat

Partnerzy wspierający

Partner główny

Projekt MEIN-PW pt. „POLSKO-UKRAIŃSKA WSPÓŁPRACA INSTYTUCJI PRZEDSTAWICIELSKICH REPREZENTUJĄCYCH REKTORÓW, NA RZECZ DOSKONALENIA DZIAŁANIA UCZELNI”

Lider: prof. dr hab. Jerzy Woźnicki

• Raportu z badań pt.: „Analiza prawno-instytucjonalna modelu działania narodowej konferencji rektorów Ukrainy”, po przeprowadzeniu Debaty Rektorów zorganizowanej w Politechnice Białostockiej w ramach Polsko-Ukraińskiego Dnia Wspólnego, przedstawiają Dokument uchwalony w dniu 8 listopada 2023 r. pn. *Stanowisko Wspólnej Delegacji KRASP i ZRUU*, odwołujące się do wniosków zawartych w przywołanych niżej opracowaniach.

- I. **W nawiązaniu do problematyki konsolidacji uczelni**, odwołując się do propozycji przedstawionych w Raportach ekspertów polskich i ekspertów ukraińskich, poświęconych tym zagadnieniom, za najważniejsze Rektorzy uznają następujące stwierdzenia zawarte w opracowanych raportach tematycznych:

- Z Raportu ekspertów polskich:

(...) Doświadczenia praktyczne skłaniają także do sformułowania dyrektywy, w postaci „względnej swobody form prawnych konsolidacji”. Wybór modelu fuzji powinien wynikać z rzeczywistych potrzeb, oczekiwań i poziomu kultury organizacji konsolidowanych podmiotów. Pluralizm rozwiązań w zakresie metod wdrażania konsolidacji sprzyja jej sukcesowi. Techniczne aspekty konsolidacji muszą także brać pod uwagę kontekst logistyczny, trudności w konsolidacji bardzo rozproszonych i odległych kampusów. (...)

- Z Raportu ekspertów ukraińskich:

(...) Aby konsolidacja zakończyła się sukcesem, konieczne jest określenie optymalnego modelu konsolidacji, biorąc pod uwagę specyfikę branży / kierunku studiów, dostępne zasoby, preferencje studentów i ramy regulacyjne. Należy również wziąć pod uwagę długoterminową stabilność i rentowność skonsolidowanej instytucji. Ocena skutków finansowych, potencjalnego ryzyka i popytu rynkowego dla połączonej instytucji. Istotne jest opracowanie strategii mających na celu utrzymanie i wzmocnienie reputacji, konkurencyjności i znaczenia skonsolidowanej instytucji w zmieniającym się środowisku szkolnictwa wyższego. (...)

(...) Nie należy zapominać o znaczeniu integracji kulturowej między uczestniczącymi uniwersytetami. Promowanie kultury współpracy i integracji, która zachęca do dzielenia się wiedzą, interdyscyplinarnych badań i wspólnych inicjatyw. Można to osiągnąć poprzez wspólne mianowanie wykładowców, wspólne struktury zarządzania i wspólne projekty badawcze studentów z instytucji zaangażowanych w konsolidację. (...)

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

FUNDACJA
REKTORÓW
POLSKICH

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

Patronat

Partnerzy wspierający

Partner główny

Projekt MEIN-PW pt. „POLSKO-UKRAIŃSKA WSPÓŁPRACA INSTYTUCJI PRZEDSTAWICIELSKICH REPREZENTUJĄCYCH REKTORÓW, NA RZECZ DOSKONALENIA DZIAŁANIA UCZELNI”

Lider: prof. dr hab. Jerzy Woźnicki

II. W nawiązaniu do uwarunkowań i możliwości tworzenia zagranicznych jednostek zamiejscowych oraz kampusów zagranicznych przez uczelnie polskie w Ukrainie oraz uczelnie ukraińskie w Polsce, odwołując się do propozycji przedstawionych w Raportach ekspertów polskich oraz ekspertów ukraińskich, poświęconych tym zagadnieniom, Rektorzy uznają za najważniejsze następujące stwierdzenia zawarte w opracowanych raportach tematycznych:

- Z Raportu ekspertów polskich:

(...) Wszystkie objęte analizą instytucje prawne wynikające z przepisów polskiego prawa, a dotyczące współpracy zagranicznej nie zawierają żadnych wymogów, które wyłączałyby możliwość korzystania z nich uczelnie ukraińskie. Jedynie od strategii działania tych uczelni zależy, czy w ogóle będą korzystać z analizowanych rozwiązań prawnych. Bez wątplenia wpływ na ich decyzje może mieć obecnie trwająca agresja rosyjska, która w znacznym stopniu utrudnia normalne funkcjonowanie uczelni ukraińskich. Wydaje się, że wynikające z przepisów Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce rozwiązania mogą stanowić, choćby okresową, formę wsparcia działalności uczelni na Ukrainie. (...)

- Z Raportu ekspertów ukraińskich:

(...) Programy podwójnego dyplomu stały się jedną z form kształcenia dla ukraińskich studentów na zagranicznych uczelniach. W związku z tym, nawet jeśli ta forma współpracy będzie kontynuowana przy mniejszym zaangażowaniu ukraińskich studentów niż w latach 2022-2023, ma ona strategiczne znaczenie dla uczelni ukraińskich. Dlatego warto zwrócić uwagę na problemy, które pojawiają się przede wszystkim w związku z akredytacją takich programów. Aby zainteresować partnerów zagranicznych taką formą współpracy, rekomendowane jest podjęcie wspólnych działań nad wspólnym opracowaniem zupełnie nowych programów studiów, w których ukraińskie uczelnie mogą dodać swoją unikalną ekspertyzę. Takie wspólne programy powinny skutkować wspólnymi, a nie podwójnymi dyplomami. (...)

III. W nawiązaniu do analizy porównawczej regulacji statutowych KRASP i ZRUU oraz analizy modelu działania narodowych konferencji rektorów obu krajów, przedstawionych przez eksperta polskiego oraz eksperta ukraińskiego, odpowiednio, a także uwzględniając treści Kodeksu KRASP Dobre praktyki w szkołach wyższych z rozszerzeniami, uchwalonego w 2022 r., oraz projektu Kodeksu dobrych praktyk

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Patronat

FUNDACJA
REKTORÓW
POLSKICH

Partnerzy wspierający

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

Partner główny

Projekt MEiN-PW pt. „POLSKO-UKRAIŃSKA WSPÓŁPRACA INSTYTUCJI PRZEDSTAWICIELSKICH REPREZENTUJĄCYCH REKTORÓW, NA RZECZ DOSKONALENIA DZIAŁANIA UCZELNI”

Lider: *prof. dr hab. Jerzy Woźnicki*

uczelni ukraińskich opracowanego przez eksperta ukraińskiego, w ramach PP-U w 2023 r., Rektorzy przedstawiają następujące uwagi:

1) Dokumenty regulujące odpowiednio, działania KRASP i ZRUU, w wielu sprawach w odrębny sposób określają zasady i tryb działania każdej z tych instytucji, co wynika z odmienności formy ich formalno-prawnego umocowania z odwołaniem się do aktów wyższego rzędu o różnym charakterze. W przypadku KRASP, inaczej niż w przypadku ZRUU działającego na podstawie ukraińskiej ustawy o stowarzyszeniach, mamy do czynienia z umocowaniem ustawowym Konferencji Rektorów jako jednej z tzw. instytucji przedstawicielskich środowiska szkolnictwa wyższego i nauki oraz z pomocniczym wykorzystaniem jedynie niektórych regulacji polskiej ustawy o stowarzyszeniach. W świetle doświadczeń, taka forma umocowania KRASP sprzyja nadaniu pożądanego charakteru podmiotowości Instytucjonalnej Konferencji Rektorów.

2) Obie narodowe Konferencje Rektorów osiągnęły już zaawansowany stan swego rozwoju, ale dalsza ich współpraca, zintensyfikowana m.in. dzięki Projektowi Polsko-Ukraińskiemu MEiN-PW realizowanemu przy wsparciu Fundacji Rektorów Polskich, dzięki wymianie doświadczeń sprzyja także doskonaleniu form ich funkcjonowania.

3) Doskonałym tego przykładem stała się inicjatywa ZRUU opracowania projektu Kodeksu Dobrych Praktyk uczelni ukraińskich, na wzór Kodeksów z Polski (z 2007 r. z rozszerzeniem z 2022 r.) oraz Holandii (z 2022 r.). Rektorzy polscy i ukraińscy deklarują intencję wymiany doświadczeń w tym zakresie w odniesieniu do wdrażania reguł zawartych w obu tych dokumentach.

IV. Rektorzy przyjmują z satysfakcją informacje na temat aktywnych i efektywnych działań o charakterze pomocowym, prowadzonych przez uczelnie członkowskie KRASP na rzecz obywateli Ukrainy poszkodowanych w wyniku bezprecedensowej agresji Rosji na ten kraj.

Rektorzy podkreślają imponujący wymiar i zakres realizowanych inicjatyw adresowanych do uchodźców, w tym zwłaszcza do studentów i doktorantów ukraińskich, przedstawiony w prezentacji Przewodniczącego Komisji ds. Współpracy Międzynarodowej KRASP.

Jednocześnie Rektorzy odnotowują, że pojawiają się wnioski o istnieniu potrzeby wprowadzania nowych regulacji prawnych ułatwiających kontynuowanie studiów na terytorium Ukrainy przez studentów polskich uczelni, nie tylko w ramach ich filii, ale także w zagranicznych jednostkach zamiejscowych tworzonych w Ukrainie.

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

Patronat

Partnerzy wspierający

Partner główny

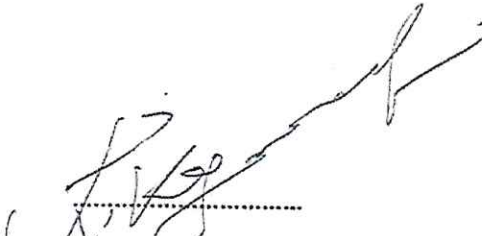
Projekt MEiN-PW pt. „POLSKO-UKRAIŃSKA WSPÓŁPRACA INSTYTUCJI PRZEDSTAWICIELSKICH REPREZENTUJĄCYCH REKTORÓW, NA RZECZ DOSKONALENIA DZIAŁANIA UCZELNI”

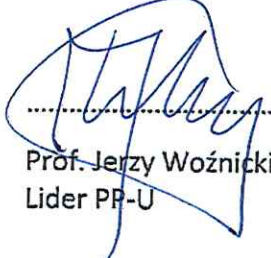
Lider: prof. dr hab. Jerzy Woźnicki

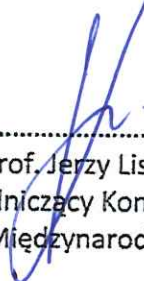
- V. Rektorzy, składają podziękowanie realizatorom Projektu Polsko-Ukraińskiego i autorom przedłożonych opracowań, rekomendując zapoznanie się przez zainteresowane instytucje i osoby z pełną treścią przywołanych dokumentów, których lista wraz z linkami stanowi załącznik do Stanowiska Wspólnego¹.

Członkowie Delegacji KRASP i ZRUU przekazują niniejszy Dokument Ministrom, a także rektorom uczelni członkowskich narodowych konferencji rektorów w obu krajach.

.....
Prof. Arkadiusz Mężyk
Przewodniczący KRASP

.....
Prof. Petro Kulikov
Przewodniczący ZRUU

.....
Prof. Jerzy Woźnicki
Lider PP-U

.....
Prof. Jerzy Lis
Przewodniczący Komisji ds.
Współpracy Międzynarodowej KRASP

¹ Część z tych raportów pozostaje w fazie prac redakcyjnych lub edytorskich. Linki do wszystkich raportów zostaną ogłoszone w grudniu br. wraz ze Sprawozdaniem z realizacji Projektu w 2023 r.

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

FUNDACJA
REKTORÓW
POLSKICH

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

Patronat

Partnerzy wspierający

Partner główny

Projekt MEIN-PW pt. „POLSKO-UKRAIŃSKA WSPÓŁPRACA INSTYTUCJI PRZEDSTAWICIELSKICH REPREZENTUJĄCYCH REKTORÓW, NA RZECZ DOSKONALENIA DZIAŁANIA UCZELNI”

Lider: prof. dr hab. Jerzy Woźnicki

**Wykaz przywołanych dokumentów, ogłoszonych w języku polskim i języku ukraińskim
opracowanych w ramach Projektu w 2023 r.**

- Raport Nr 1. Konsolidacja i międzuczelniane struktury poziome w Polsce i krajach europejskich – regulacje, rozwiązania i inicjatywy, M. Hulicka, T. Kalisz
- Raport Nr 2. Konsolidacja w systemie szkolnictwa wyższego Ukrainy – regulacje i doświadczenia, z uwzględnieniem dobrych praktyk międzynarodowych, L. Fomina, B. Veselovskyi
- Raport nr 3, Stan prawny, możliwości i ograniczenia otwierania filii uczelni zagranicznych w Ukrainie oraz formy działania i reprezentacji uczelni ukraińskich za granicą, Ye. Gerasymenko, L. Chovnyuk
- Raport nr 4, Aktualny stan normatywny i praktyki w zakresie uwarunkowań prawnych i ograniczeń otwierania w Polsce uczelni zagranicznych i ich filii oraz uprawnień uczelni polskich do prowadzenia kształcenia poza granicami Polski, T. Jędrzejewski, A. Mrozowska
- Raport nr 5, Analiza prawno-instytucjonalna modelu działania narodowej konferencji rektorów Ukrainy, G. Berchenko
- Raport nt. Wybrane regulacje Statutu ZRUU i Statutu KRASP: uwagi o charakterze porównawczym z komentarzem, J. Woźnicki [opracowany jako Część IV na potrzeby uzupełnienia wydania II monografii autorskiej J. Woźnickiego nt. KRASP, w języku ukraińskim]
- Monografia autorska Prof. Jerzego Woźnickiego pt.: Місія, соціальна роль та інституційна культура Конференції ректорів академічних шкіл Польщі. Мистецтво ректорства, системний контекст та досягнення KRASP
- Zвіт № 1. Консолідація та міжуніверситетські горизонтальні структури в Польщі та європейських країнах – правові норми, моделі та ініціативи, М.Хулицька, Т. Каліш
- Zвіт № 2. Консолідація в системі вищої освіти України – нормативно-правове регулювання та досвід, з врахуванням кращих міжнародних практик, Л. Фоміна, Б.Веселовський
- Zвіт № 3, Правовий статус, можливості та обмеження для відкриття філій іноземних університетів в Україні та форми діяльності і представництва українських ЗВО за кордоном, Є. Герасименко, Л. Човнюк
- Zвіт № 4, Актуальний нормативний стан та практика щодо правових умов та обмежень для відкриття у Польщі іноземних закладів вищої освіти та їхніх філій, а також щодо права польських ЗВО надавати освітні послуги за межами Польщі, Т. Єнджеєвський, А. Мрозовська-Вишинська
- Zвіт № 5, Інституційно-правовий аналіз моделі діяльності національної конференції ректорів України, Г. Берченко

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

Patronat

Partnerzy wspierający

Partner główny